

V Bruseli 12. decembra 2025
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2025/0399 (COD)

16772/25
ADD 3

ENER 677
TRANS 644
RELEX 1683
ECOFIN 1735
ENV 1384
CODEC 2126
IA 231

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Dátum doručenia: 11. decembra 2025

Komu: Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.: SWD(2025) 2001 final

Predmet: PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE
ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU
[Balík opatrení pre európske elektrizačné sústavy]
Sprievodný dokument
Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY
o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2019/942, (EÚ) 2019/943 a (EÚ) 2024/1789 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) 2022/869
Návrh SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa menia smernice (EÚ) 2018/2001, (EÚ) 2019/944, (EÚ) 2024/1788, pokiaľ ide o urýchlenie postupov vydávania povolení

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2025) 2001 final.

Príloha: SWD(2025) 2001 final

V Bruseli 10. 12. 2025
SWD(2025) 2001 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE
ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

[Balík opatrení pre európske elektrizačné sústavy]

Sprievodný dokument

**Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY
o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa menia
nariadenia (EÚ) 2019/942, (EÚ) 2019/943 a (EÚ) 2024/1789 a ktorým sa zrušuje
nariadenie (EÚ) 2022/869**

**Návrh SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa menia
smernice (EÚ) 2018/2001, (EÚ) 2019/944, (EÚ) 2024/1788, pokiaľ ide o urýchlenie
postupov vydávania povolení**

{COM(2025) 1006 final} - {SEC(2025) 2000 final} - {SWD(2025) 2000 final}

A. Potreba konať

V čom spočíva problém a prečo ide o problém na úrovni EÚ?

Infraštruktúra energetických sietí zohráva kľúčovú úlohu pri oživovaní európskej konkurencieschopnosti, zaisťovaní bezpečnosti našej Únie a pri energetickej transformácii a dekarbonizácii. Energetické siete EÚ čelia novým a významným výzvam pri podpore čoraz elektrifikovanejšej, decentralizovanejšej, digitalizovanejšej a flexibilnejšej elektrizačnej sústave, ktorá sa vyznačuje rastúcim podielom variabilných obnoviteľných zdrojov energie. V posúdení vplyvu sa identifikovali tri hlavné problémy:

Po prvé, existujúce a plánované infraštruktúrne projekty nie sú dostatočne zamerané na dosiahnutie cieľov EÚ v oblasti energetiky a klímy. Medzi našimi potrebami v oblasti cezhraničnej elektrickej infraštruktúry a súčasnou rýchlosťou a úrovňou rozvoja infraštruktúry na úrovni prenosovej i distribučnej sústavy je značný rozdiel. V prípade elektriny v súčasnosti nie je uspokojená polovica cezhraničných potrieb elektriny (32 zo 66 GW) na rok 2030 a očakáva sa, že tento nepomer sa do roku 2040 zvýši na 37 GW. Neriešenie potrieb infraštruktúry by mohlo brániť dekarbonizácii systému, narušiť bezpečnosť dodávok a potenciálne viesť k ďalšej fragmentácii trhu a vyšším cenám energie. Okrem toho bude na zabezpečenie optimalizácie systému a dekarbonizácie priemyslu rozhodujúce lepšie plánovanie a integrácia vodíkovej siete.

Po druhé, realizácia projektov v oblasti infraštruktúry, energie z obnoviteľných zdrojov a uskladňovania, ako aj nabíjacieho staníc je príliš pomalá, čím sa zvyšujú celkové náklady na projekty a bráni sa dekarbonizácii systému. Dokončenie projektov elektrickej infraštruktúry trvá v prípade distribučných sústav až 7,5 roka a v prípade prenosových sústav až 10 rokov. V prípade cezhraničných projektov môžu byť oneskorenia spôsobené ťažkosťami pri dosahovaní dohody o **zdieľaní nákladov**, ak sú projekty prospešné aj mimo hostiteľských členských štátov. Okrem toho sú veľkou prekážkou aj naďalej oneskorené **postupy vydávania povolení.**

A napokon obavy týkajúce sa bezpečnosti infraštruktúry. Nedávne incidenty v oblasti fyzickej a kybernetickej bezpečnosti poukázali na riziko útoku nepriateľských subjektov na európsku energetickú infraštruktúru, čo má ekonomické náklady a dôsledky pre stabilitu nášho energetického systému. Rastie aj záujem aktérov z tretích krajín investovať do energetickej infraštruktúry EÚ, v dôsledku čoho môže byť EÚ viac vystavená rizikám súvisiacim s energetickou bezpečnosťou. Okrem úmyselných sabotážnych činov ovplyvňujú odolnosť energetickej infraštruktúry EÚ aj nové riziká vrátane prírodných rizík a vplyvov súvisiacich s klímou.

Bez včasných opatrení na úrovni EÚ je pravdepodobné, že v súčasnom legislatívnom a politickom rámci budú tieto problémy pretrvávať alebo sa budú ďalej prehlbovať.

Ciele: Čo by sa malo dosiahnuť?

Všeobecným cieľom balíka opatrení pre európske elektrizačné sústavy je zabezpečiť včasný a efektívny rozvoj odolnej energetickej infraštruktúry, energie z obnoviteľných zdrojov a flexibility vrátane uskladňovania a nabíjacieho staníc v celej EÚ. To umožní EÚ dosiahnuť jej ciele v oblasti energetiky a klímy vrátane zabezpečenia cenovej dostupnosti energie prostredníctvom lepšieho prepojenia, čo povedie k cenovej konvergencii, zníženiu veľkoobchodných cien elektriny a nižšej volatilitate cien elektriny, ako aj k urýchlenému prepojeniu výroby a odberu. **Špecifickými cieľmi** iniciatívy sú i) zabezpečiť, aby sa projektmi zahrnutými do plánov rozvoja siete a vybranými ako projekty spoločného záujmu

alebo projekty vo vzájomnom záujme riešili identifikované potreby infraštruktúry; ii) uľahčiť využívanie nástrojov na zdieľanie nákladov na účely rýchlejšieho zavádzania projektov cezhraničnej infraštruktúry; iii) skrátiť a zjednodušiť postupy vydávania povolení pre projekty v oblasti energetickej infraštruktúry, energie z obnoviteľných zdrojov a uskladňovania, ako aj pre nabíjacie stanice a iv) zvýšiť fyzickú a kybernetickú bezpečnosť a odolnosť cezhraničnej energetickej infraštruktúry.

Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ (subsidiarita)?

Energetická prenosová infraštruktúra a v čoraz väčšej miere aj elektrizačné distribučné systémy majú transeurópsky alebo cezhraničný charakter a vplyv. Prepojenosť európskej energetickej siete si vyžaduje úzku koordináciu plánovania na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ. Samotná vnútroštátna regulácia je nedostatočná, pretože národné orgány verejnej správy nie sú schopné riadiť cezhraničné plánovanie infraštruktúry. Účinným plánovaním na úrovni EÚ sa môže zlepšiť integrácia čistých zdrojov energie, môžu sa riešiť potreby trhu s elektrinou a môže sa zaistiť bezpečnosť dodávok, čo povedie k efektívnejšej sieti a zníženiu potrieb rozširovania siete.

Opatrenia EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov podľa revidovanej smernice o energii z obnoviteľných zdrojov majú pridanú hodnotu, pretože sú efektívnejšie a účinnejšie než opatrenia jednotlivých členských štátov, pričom sa nimi predchádza fragmentovanému prístupu tým, že transformácia európskeho energetického systému sa rieši koordinovaným spôsobom. Zabezpečuje sa nimi čisté zníženie emisií skleníkových plynov a plné využitie výhod úspor z rozsahu a technologickej spolupráce v Európe a investorom poskytujú istotu v celoúnijnom regulačnom rámci.

B. Riešenia

Aké sú jednotlivé možnosti na dosiahnutie týchto cieľov? Je niektorá z možností uprednostňovaná?

Na dosiahnutie cieľov tejto iniciatívy boli identifikované tri možnosti politiky: 1. **posilnený prístup zdola nahor** s minimálnymi dodatočnými zásahmi na úrovni EÚ a obmedzenými zmenami súčasného legislatívneho a politického rámca; 2. **prechod od prístupu zdola nahor k prístupu viac zhora nadol so silnejším** riadením z úrovne EÚ a so zavedením významnejších zmien v legislatívnom a politickom rámci a 3. **úplný prístup zhora nadol** pre rozsiahle cezhraničné projekty v oblasti infraštruktúry a energetiky vrátane podstatných štrukturálnych a inštitucionálnych zmien súčasného stavu a väčšej miery centralizácie a zefektívňovania na úrovni EÚ.

Bez toho, aby boli dotknuté politické úvahy a konečný legislatívny návrh Komisie týkajúci sa balíka opatrení pre európske elektrizačné systémy, na základe technického posúdenia a porovnania možností (pozri oddiely 6 a 7 správy o posúdení vplyvu) by síce možnosť politiky 3 priniesla určité výhody, ale celkovo **sa možnosť politiky 2 (MP2) javí ako účinnejšia, efektívnejšia a súdržnejšia** s celkovým politickým rámcom EÚ. Považuje sa tiež za lepšiu z hľadiska **subsidiarity a proporcionality**.

MP2 by si vyžiadala niekoľko zmien legislatívneho a politického rámca EÚ vrátane opatrení na i) zabezpečenie väčšej transparentnosti, kontroly a koordinácie **plánovania sietí** na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni, zavedenie mechanizmu na riešenie nedostatkov na plnenie potrieb infraštruktúry a lepšie začlenenie nesieťových riešení a vnútorných vedení; ii) zvýšenie transparentnosti a posilnenie zásad na **uľahčenie zdieľania nákladov** a vytvorenie rámca pre **dobrovoľné spájanie projektov**; iii) legislatívnu zmenu s cieľom ďalej **urýchliť a zjednodušiť postupy vydávania povolení** pre cezhraničné, národné

prenosové a miestne distribučné sústavy, ako aj pre projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a uskladňovania a nabíjacie stanice; iv) zavedenie dodatočných požiadaviek na **zvýšenie fyzickej a kybernetickej bezpečnosti** cezhraničnej elektrickej infraštruktúry.

Aké sú názory jednotlivých zainteresovaných strán? Kto podporuje ktorú možnosť?

Opatrenia zahrnuté v uprednostňovanej možnosti majú širokú podporu v názoroch zainteresovaných strán, ktoré sa však v niektorých otázkach rozchádzajú (pozri prílohu 2). Väčšina respondentov súhlasí s tým, že súčasný **rámec riadenia** desaťročných plánov rozvoja siete vrátane úloh zainteresovaných strán by sa mal revidovať, aby sa zvýšila jeho účinnosť. Približne polovica respondentov ďalej uviedla, že v súčasnom procese desaťročných plánov rozvoja siete sa nedostatočným spôsobom identifikujú nedostatky v infraštruktúre. Názory zainteresovaných strán na to, či by sa mal v rámci desaťročných plánov rozvoja siete uplatňovať prístup viac zhora nadol k plánovaniu infraštruktúry, sa rozchádzajú, pričom prevádzkovatelia sústav skôr uprednostňujú súčasný stav. Väčšina zainteresovaných strán označila **vydávanie povolení** za hlavnú prekážku, ktorá bráni tomu, aby sa európska sieť rozvíjala tak, ako je to potrebné pre energetickú transformáciu. Zainteresované strany zároveň vyzvali na prijatie ďalších opatrení na urýchlenie vydávania povolení pre projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a uskladňovania.

C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti?

MP2 by mala priniesť významné hospodárske, environmentálne a sociálne výhody a mali by sa ňou znížiť administratívne náklady a náklady na prispôbenie pre zainteresované strany.

Očakáva sa, že MP2 prinesie významné **úspory nákladov na energetický systém**. Lepšie **plánovanie energetickej infraštruktúry** by viedlo k optimálnejšej a odolnejšej sústave, čo by mohlo priniesť zníženie systémových nákladov o 14 miliárd EUR ročne a ročné čisté úspory vo výške 8 miliárd EUR ročne do roku 2040. Zlepšeným **rámcom zdieľania nákladov** by sa uľahčila realizácia a urýchlilo zavádzanie cezhraničných projektov, čo by malo významný sociálno-ekonomický prínos. Okrem toho by MP2 mala prispieť k skráteniu **času potrebného na vydávanie povolení**, a tým aj na realizáciu projektov, čo by realizátorom projektov prinieslo výhody v podobe ušetrených nákladov, ktoré by vznikli pri oneskoreniach. A napokon vďaka lepšej **bezpečnosti energetickej infraštruktúry** by MP2 mohla priniesť výhody v podobe zabránenia strate hospodárskeho blahobytu a nákladom na opravy.

Tieto úspory by boli prínosom pre spotrebiteľov, výrobcov elektriny a prevádzkovateľov sústav, pretože by sa vďaka nim zlepšila **konkurencieschopnosť** a vznikli by **sociálne výhody**. V dôsledku nižších nákladov na energetický systém by sa zmiernil nárast sieťových taríf pre spotrebiteľov vrátane priemyslu. MP2 by takisto mala pozitívny vplyv na **digitalizáciu**, a to vďaka väčšiemu dôrazu na nesieťové riešenia a digitalizáciu postupov vydávania povolení. A napokon sa očakáva, že MP2 prispeje k **zníženiu administratívnych nákladov a nákladov na prispôbenie** pre podniky (vrátane výrobcov energie, realizátorov projektov, PPS a ENTSO), a to vďaka zefektívneniu plánovania infraštruktúry, procesov podávania žiadostí o projekty spoločného záujmu/projekty vo vzájomnom záujme a ich hodnotenia, ako aj postupov vydávania povolení. Pokiaľ ide o **environmentálne prínosy**, uprednostňovaná možnosť politiky by mohla viesť k zníženiu emisií CO₂ (približne 27 miliónov ton ročne).

Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť?

Z hodnotenia vyplýva, že MP2 by nemala mať významný negatívny hospodársky, sociálny alebo environmentálny vplyv. Niektoré opatrenia však môžu pre určité zainteresované strany znamenať obmedzené **dodatočné náklady na dodržiavanie predpisov**. Pre **podniky** môže MP2 znamenať dodatočné administratívne náklady a náklady na prispôsobenie pre PPS a realizátorov projektov, ktoré súvisia s ich úlohou pri identifikácii potrieb infraštruktúry a následných opatreniach, ako aj s novými požiadavkami na podávanie správ týkajúcich sa bezpečnosti. Tieto náklady by sa buď obmedzili, alebo by sa kompenzovali inými opatreniami vrátane prevzatia určitých plánovacích úloh od sietí ENTSO Komisiou, zníženia frekvencie a zjednodušenia desaťročných plánov rozvoja siete a zjednodušenia postupov podávania žiadostí o projekty spoločného záujmu/projekty vo vzájomnom záujme. Zjednodušenými a digitalizovanými postupmi vydávania povolení by sa takisto znížilo administratívne zaťaženie podnikov. Hoci ročné úspory nákladov pre podniky nie je možné úplne odhadnúť, pretože príslušné údaje neboli k dispozícii, možno konštatovať, že MP2 by viedla k opakovaným úsporám nákladov. Okrem toho sa neočakáva, že by touto iniciatívou vznikli **občanom** dodatočné náklady.

Členským štátom a národným orgánom by MP2 v krátkodobom horizonte spôsobila dodatočné administratívne náklady súvisiace s vykonávaním revidovaného legislatívneho rámca (pozri ďalej). A napokon bude MP2 znamenať dodatočné náklady pre **Komisiu a agentúru ACER**, ktoré by mali prevziať väčšiu úlohu pri plánovaní infraštruktúry.

Aký je vplyv na MSP a konkurencieschopnosť?

Táto iniciatíva by okrem uvedených úvah o konkurencieschopnosti nemala mať osobitný vplyv na konkurencieschopnosť MSP. Rozšírením a modernizáciou siete sústav v EÚ v kombinácii so zvýšeným využívaním energie z obnoviteľných zdrojov sa zlepší prístup k elektrine a zvýšia sa dodávky, z čoho budú mať prospech všetci aktéri vrátane MSP. Tým sa **znížia náklady na energetický systém** pre všetkých spotrebiteľov a následne sa môžu znížiť náklady na dodávky.

Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?

MP2 by mala mať obmedzený vplyv na rozpočty a správu príslušných národných orgánov. Členské štáty možno budú musieť vyčleniť dodatočné zdroje na podporu revidovaného procesu **zdieľania nákladov**, najmä aby mohli národné regulačné orgány vykonávať hodnotenia a prijímať rozhodnutia v súvislosti s potenciálnymi projektmi a zapájať sa do regulácie projektov mimo svojho územia. Dodatočné zdroje môžu byť takisto potrebné na vykonávanie revidovaných **ustanovení o vydávaní povolení**, a to vrátane vybavenia povoľovacích orgánov potrebným personálom, zručnosťami a nástrojmi. Tieto dodatočné krátkodobé náklady by však z dlhodobého hľadiska mali byť kompenzované prínosmi v podobe efektívnejších, jednoduchších, rýchlejších a digitalizovaných postupov.

Očakávajú sa iné významné vplyvy?

Žiadne iné vplyvy sa neočakávajú. MP2 by mala prispieť k výraznému zjednodušeniu plánovania a riadenia infraštruktúry v Únii, ako aj vydávania povolení (pozri oddiel 8.2).

Proporcionalita

Na základe posúdenia MP2 dokáže účinne a efektívne dosiahnuť cieľ balíka opatrení pre európske elektrizačné sústavy bez toho, aby príslušným aktérom vznikli významné dodatočné

náklady. Možnosť by neprekročila rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie cieľov tejto iniciatívy, a preto sa považuje za primeranú.

D. Nadväzujúce opatrenia

Kedy sa táto politika preskúma?

Komisia bude monitorovať a hodnotiť vplyvy právnych predpisov na základe súboru ukazovateľov (pozri oddiel 9), ktoré umožnia merať pokrok pri dosahovaní špecifických a operačných cieľov. Preskúmanie účinnosti nových právnych predpisov by sa mohlo uskutočniť do konca roka 2032, keď by sa mal ukončiť druhý proces výberu projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme podľa nového rámca.